

Anjelo Slavko
Ljubljana

AMERIŠKA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

AMERICAN HOME

NO. 275

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, NOVEMBER 27, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

Stroške za obrambo dežele naj nosi sedanja generacija, je splošno mnenje med kongresniki in časnikarji

Warm Springs, Ga. 25. nov. — Predsednik Roosevelt je mnenja, da bi se razpisalo nove davke, s katerimi bi se krilo nove stroške za obrambo dežele. Denar bi se dobil iz dohodninskega davka in povečanega davka na dedščino. Zed, države imajo vsak več stroškov z pripravi za obrambo dežele in te stroške naj bi se, po mnenju predsednika, ne delalo na račun bodoče generacije, ampak naj te stroške nosi sedanja generacija.

Roosevelta, ki se nahaja za par dni tukaj na oddihu, so obiskali kongresniki iz države Georgije, ki so se izjavili, da so za tak načrt in ga bodo v kongre-

su podpirali. Roosevelt je rekel, da se bo potrebovalo najmanj \$500,000,000 za nove obrambne naprave. Nov obrambni davek naj bi nosil te stroške.

Georgijski poslanci so mnenja, naj nosi stroške deželne brambe generacija, radi katere bodo nastali novi stroški za obrambo.

Washington, D. C., 25. nov. — Poslanec Treadway iz države Massachusetts je označil nove davke za obrambo dežele, kakor jih namerava vpeljati Roosevelt za "zakrivanje drugih razsipanj denarja." V splošnem bo pa večina kongresa za to, kot se je izjavil senator Vandenberg, republikanec iz države Michigan.

Smrtna nezgoda

V soboto popoldne se je podal z avtom proti Canonsburg, Pa., s svojim prijateljem dobro poznani rojak Frank Terbižan. Med potjo je v njegov avto zadel drugi s tako silo, da se je prevrnil in je bil Terbižan na mestu ubit. S svetkovim vozom je bil pripeljan nazaj v Cleveland. Pokojni je bil dober soprog in dober oče svoji družini. Delal je za kulturo in v korist naselbine. Star je bil 57 let ter je stanoval na 15704 Corsica Ave. Doma je bil iz vasi Planina pri Vipavi, odkoder je prišel v Ameriko pred 32 leti. Tukaj zapuščajo žalujočo soprogo Amalijo, rojeno Mohorčič, dve hčeri, Mildred poročeno Bradač in Stelara, poročena Simčič. V West Virginiji brata Alfonza in sestro Caroline Uršič. V stari domovini pa zapuščajo dva brata in eno sestro. Bil je član društva Blejsko jezero, št. 27 SDZ, delničar Slovenske združne zveze in SDD na Waterlo Rd. ter Slovenskega doma na Holmes Ave. Pred nekaj leti je vodil trgovino na 167. cesti in Grove-wood Ave. Pogreb se bo vršil v sredo popoldne ob dveh iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152nd St. na Lakeview pokopališču.

Nov grob

V soboto zjutraj je po kratki bolezni preminila v Lakeside bolnišnici Mary Česnik, stara 49 let, stanujoča na 1295 E. 167th St. Tukaj zapuščajo soproga Franka in dva otroka, Mary in Franka, brata Rudolfa ter brata Antona in sestro Antonijo v Braziliji. Zapuščajo tudi več sorodnikov. Rojena je bila v Polčji pri St. Petru na Notranjskem, kjer zapuščajo eno sestro in več sorodnikov. Tukaj je bivala 15 let. Bila je članica društva Blejsko jezero, št. 27 SDZ. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 9:30 iz pogrebnega zavoda Josip Žele in Sinovi na 458 E. 152nd St. v cerkev sv. Jeronima ob desetih ter nato na pokopališče Calvary. Bodi ji ohranjen blag spomin, prizadetim pa izrekamo naše sožalje.

Žalostna vest

Frank Segulin, 877 E. 237th St. je prejel iz stare domovine žalostno vest, da mu je v vasi Markavšna na Primorskem umrla ljubljena mama v starosti 78 let. V starem kraju zapuščajo dva sina in pet hčera, v Clevelandu pa sina Franka Segulina. Bodi ji lahka rojstna zemlja.

Smrt v garaži

Clarence Cooperja, 13825 Wainstead Ave. je dobila njegova žena v avtomobilu v domači garaži. Zadušil se je s plinom iz motorja. Pred enim tednom je dobil delo potem, ko je bil dolgo brez vsakega zaslužka.

RUSI GROZIJO FINSKI Z ULTIMATOM

Moskva, 27. nov. — V tovarnah po vsej Rusiji so bili danes obdržani javni shodi, na katerih se je zahtevalo od ruske vlade, da Rusija finski državi poštno lekico radi izživanja na meji. Posledica takih shodov je navadno važen korak ruske vlade. Rusija trdi, da je finsko topništvo streljalo na ruske čete, ki se nahajajo v obmejni vasi Majnila. Pri tem so bili ubiti štirje ruski vojaki in devet jih je bilo ranjenih. Finski poslanik

je dobil danes od ruske vlade zahtevo, ki se lahko smatra za napol ultimatum, v katerem se zahteva od Finske, da umakne svoje čete 12 milj od meje. To bi pomenilo, da bi morala Finska zapustiti vse svoje utrdbne meje. Finska vlada zanika, da bi streljali finski vojaki in da so bili pri tem ruski vojaki ubiti na kak drug način, ter da se zdaj meče krivda na Fince namena, da bi se izkazalo sovražnost med obema državama.

Ples zmage

V torek 28. novembra priredi odbor za izvolitev Edvard J. Kovačiča councilmanom 23. varde ples v Twilight Ballroom, 6025 St. Clair Ave. Pričakuje se mnogo odličnih demokratov iz mesta, ki bodo praznovali izvolitev Mr. Kovačiča. Poleg plesa bo na programu tudi kvartet, ki obstaja iz John Kovačiča, Rudy Korpca, Eddie Steferta in John Strnisha. To so vam glasovi! Navzoča bosta vodji najpopularnejših orkestror, namreč Eddie Simms in Louis Trebar, in seveda, njih polna orkestra. Najfinejša okrepčila bodo na razpolago. Odbor prijazno vabi vse in vsakega, da pride jutri večer v bivšo Grdinovo dvorano. Vstopnina bo samo 25 centov.

HITLER TIPLJE PONOVO ZA PREMIJERJE

London, 25. nov. — V tem času, ko postaja pomorska vojna med Nemčijo in Anglijo skrajno resna, pa se poroča, da je Hitler pooblastil nekega švedskega aristokrata, da začne tipati pri angleški vladi za možnost premirja. Nacijska vlada je privatno priznala, da je to res, vendar noče izdati ime osebe, ki naj bi posredovala za premirje. Samo toliko se doznava, da se ta oseba že nahaja v Londonu.

Dasi te govornice uradno niso potrjene, pa se splošno govori, da je nacijska vlada pripravljena sprejeti mirovne ponudbe, če bi bile take, da bi Hitler ne bil preveč prizadet v svojem ponosu.

POZOR, MOŽJE!

Plymouth, Mass. — Mrs. Rose Dardis je dobila na sodni razporek od svojega moža. Kot vzrok je navedla, da je hodil njen mož vedno kasno k večerji, da jo je moral pogrevati in prestavljati po peči.

Zelo važna seja

Starše godbenikov mladinske godbe fare sv. Lovrenca in vse društvene uradnike se opozarja na važno sejo nocoj ob 7:30 v SND na 80. cesti. Pridite vsi, ker je treba razmotrivati važne zadeve.

Velika razprodaja

V prodajalni Joseph Stampfla na 6108 St. Clair Ave. se prične danes razprodaja na raznem blagu kot blanketih, rjuhah, sweatrih in drugem blagu. Izplačalo se vam bo posetiti to razprodajo.

WPA je pripravljena pomagati mestu

Frank T. Miskell, distriktni WPA direktor je izjavil, da je WPA organizacija pripravljena dati 7,000 del onim, ki jih je moralo mesto Cleveland brisati z reliefne liste. Toda, je rekel Miskell, mestna administracija je kriva, da ta dela niso na razpolago takoj. Vlada ima pripravljene \$2,695,013 za 40 sanitarnih kanalskih projektov, toda z delom se ne more pričeti, ker mesto nima v redu načrtov. Ti projekti bi dali delo 3,400 moškim za osem mesecev.

Predno se more začeti z delom na takih projektih, mora mesto imeti pripravljene vse podrobnosti glede dela, glede števila delavcev, glede materiala in sploh glede vsega, kar se potrebuje pri tem. WPA da samo denar, mesto mora pripraviti pa vse te podrobnosti. In to je, kar je mesto na vlada zanemarila preskrbeti o pravem času, da bi tako lahko dobili delo oni, za katere nima mesta denarja za relief in ki bi bili sicer zmožni za delo.

Angleži vjeli nemško podmornico

McNutt bo skoro gotovo Rooseveltov kandidat za predsednika

Washington, D. C. — Na Kapitulu vidijo v Paul V. McNuttu človeka, ki bo premostil nesporazum med novo dealerji in konservativnimi demokrati in bi bil torej edini logični kandidat za predsednika na demokratski listi. To, seveda le tedaj, če Roosevelt sam ne bo kandidiral.

Še nedavno je Washington gledal precej hladno na McNutta kot predsedniškega kandidata. Toda v zadnjih par tednih se je pa situacija čisto spremenila in McNutt je postal v Washingtonu naenkrat kaj popularna oseba. Zlasti Roosevelt mu posveča pri vsaki priliki pozornost.

Ko je bil še governor države Indiane, so ga delavske organizacije nazivale fašistom vsled nekih njegovih drastičnih odredb. Toda od tistega časa je postal McNutt bolj voljan in mehak. Vsekakor je že skoro gotovo, da bo McNutt kandidat, ki bo nesel demokratsko zastavo proti Garnerju, ki bo kandidiral z blagoslovom konservativne stranke demokratov.

Smrtna kosa

Po dolgi bolezni je preminil Martin Gregorčič, stanujoč na 3711 E. 77th St., po domače Zagore. Star je bil 78 let in doma iz vasi Velika Dola, fara Škocjan, odkoder je prišel sem pred 40 leti. Bil je član društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ, društva Slava, št. 173 SNPJ in društva Najsvetejšega Imena. Poleg žalujoče soproge Jožefe zapuščajo tri hčere: Mary Simončič, Josephine Kelly in Antonio Rozman, sina Joseph in New Jersey ter pastorko: Mary Paulin, Joseph, Rudolf, John, Anton Prosen, Mary Beechuk in John Zimmerman ter brata Antona. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 8:30 iz pogrebnega zavoda Louis L. Ferfolia, 3515 E. 81st St. Naj bo ranjkemu ohranjen blag spomin, preostalim izrekamo naše iskreno sožalje.

Asesment!

Danes se bo nahajala tajnica društva Marije Magdalene, št. 162, KSKJ v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida od 6 do 7 zvečer v svrhu pobiranja asesmenta in drugih društvenih zadev. Tudi glasovnice, katere imajo članice, naj se vrnejo tedaj.

RAZNE VESTI IZ BALKANA

Budapest, 25. nov. — Iz glavnih mest raznih balkanskih držav se poroča, da pričakujejo mir v Evropi do spomladi. Najbolj je napeta situacija v Rumuniji in Madžarski. Madžarska še vedno vztraja na zahtevi, da ji Romunska povrne Sedmograško, predno bi se Madžarska priključila balkanskemu bloku. Mnenje tudi prevladuje, da Rusija ne bo pritiskala na Rumunsko, da ji izroči Besarabijo.

Koncem tedna je bila v balkanskih državah sledeča situacija: Jugoslavija: — Na Hrvaškem so še vedno nemiri. Dijaki so vzpizorili več demonstracij. Vojska Hrvatov, dr. Maček je izjavil, da take demonstracije zelo škodijo hrvatski stvari in da se tukaj vidi roka Nemcev, ki šun-tajo narod.

Madžarska: — Vlada hiti z utrjevanjem meje v Ruteniji, kjer bo napravila nekako Maginotovo obrambeno črto proti Rusom. Rumunska: — Novi vladni kabinet, kateremu načeljuje premier Tatarescu, obljublja, da bo Rumunska ostala še nadalje nevtralna. Tatarescu je znan prijatelj Francozov.

Bolgarska: — Bolgarska začasno ne pritiska na Rumunsko, da bi ji izročila Dobrudžo, ker vidi v tem nevarnost, da se zaplete Balkan v vojno. Najnovejša vladna odredba bolgarske vlade, je, da se sme v Bolgarski zopet prodajati ruske časopise, ki so bili dozdaj prepovedani.

Grška: — Grška pomorska trgovina je na višku obratovanja, ker je angleška vlada najela grške ladje. Zadnje čase se čuti pomanjkanje živil in Grki so si morali tistiniti hlačni jermen za nekaj luknj. Zelo tudi primanjkuje jekla.

Turčija: — Nemčija pritiska na Turčijo, da bi dobila kaj več raznega materiala naprodaj. Turčija je pripravljena ustreči, toda samo za gotov denar.

Žalostna vest iz domovine

Mr. John Janc, 18217 East Park Drive je dobil iz Mošenj pri Radovljici žalostno vest, da mu je umrla ljubljena mati Johana Janc, v visoki starosti 78 let. Tukaj zapuščajo sina Johna, v stari domovini pa enega sina in šest hčera. Naj bo blagi ženi lahka domača gruda, Mr. Jancu pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Nemci trdijo, da so bombardirali štiri angleške bojne ladje, Angleži to zanikujejo. — 29 ladij potopljениh v sedmih dneh, med njimi poljski parnik Pilsudski.

ANGLIJA NABIRA PROSTOVOLJCE ZA NEVARNO DELO POBIRANJA MIN IZ MORJA

London, 25. nov. — Iz zanesljivih privatnih poročil se doznava, da je angleška bojna mornarica vjela neko nemško podmornico na zapadni škotski obali. Trdi se, da je to prav tista podmornica, ki je svoječasno zbudila svetovno zanimanje, ko se je pripeljala v angleško bojno pristanišče Scapa Flow in tam torpedirala bojno ladjo Royal Oak. Posadko te podmornice, ki so vsi mladi fantje, je Adolf Hitler odlikoval za ta čin. Celo angleška mornarica je smatrala ta drzni čin kot nekaj zelo junaškega. Zdaj se trdi, da je hotela podmornica izvesti zopet nekaj podobnega, pa je padla v nastavljen past.

Berlin, 25. nov. — Nacijski krogi so danes zvečer dali v javnost vest, da so nemška letala zopet izvajala veliko zmago nad angleškim brodom v Severnem morju. Spopad se je izvršil 560 milj od nemške obale. Letalaso ušla krogom iz protizračnih topov in se vsa vrnila domov. Nemška poročila trdijo, da so bombe iz letal zadele štiri angleške bojne ladje.

London, 25. nov. — Angleško mornariško poveljstvo izjavlja, da so nemška letala napravila danes popoldne dvakrat napad na

bojno mornarico, in da so metala bombe, katerih pa ni nobena zadel.

Medtem so bile pa ponovne ladje žrtve nemških min. V sedmih dneh je bilo potopljenih 29 ladij. Izmed teh jih je bilo 17 angleških, tri nemške, dve francoski in nevalne države so jih izgubile sedem. Izmed teh 29 ladij so jih potopile mine 17, podmornice osem, eno je potopila angleška bojna ladja, eno so Nemci sami potopili.

London, 25. nov. — Angleška admiraliteta je izdala poziv na ribiče v starosti od 18 do 45 let, da se javijo prostovoljno, da bi podvezli nevarno delo pobiranja nemških min iz morja. Za tako delo bi bili ribiči najbolj sposobni, ker so od mladih nog na morju.

London, 26. nov. — Najnovejša poročila zatrjujejo, da je bil potopljen poljski luksuzni parnik Pilsudski in angleški parnik Rawalpindi. 287 oseb je pri tem izgubilo življenje. Pilsudski je bil v službi angleške mornarice. Nekatera poročila trdijo, da je bil Pilsudski torpediran, drugi zopet pravijo, da je zadel na mino. To sta največja parnika izven bojnih ladij, kar jih je bilo potopljenih v tej vojni.

Zed. države ne bodo poslale poslanika v Berlin

Washington, D. C. — Eno leto je že poteklo, kar sta Nemčija in Zed. države odpoiskali svoje poslanike iz Berlina oziroma iz Washingtona. V ameriških vladnih krogih ni še nobenega znamenja, da bi poslale Zed. države svojega zastopnika v doglednem času v Berlin. Sicer bi bilo logično, da bi imele Zed. države v tem času svojega zastopnika v Berlinu, da bi varoval tam koristi Anglije, Francije, Kanade, Avstralije in Zelandije, ki so v vojni z Nemčijo.

V novembru lanskega leta je poklical Roosevelt svojega poslanika Hugh Wilsona iz Berlina, da mu poroča o evropski situaciji. Poslanik se je pa svoji službi odpovedal kot v protest, ker so nemške čete vpadle v Poljsko. Od tistega časa ni Roosevelt imenoval novega poslanika za Nemčijo. Resignacijo poslanika Wilsona se je smatralo samo kot njegovo osebno mnenje glede Hitlerjevega nastopa proti Poljski. Toda Roosevelt in državni tajnik Hull sta ponovno dokazala, da se ne strinjata z nemško vlado. Ameriška vlada, na primer, ni priznala okupacije Poljske kot postavno, administracija se je borila za odpravo embarga, kar ni odobraval Nemčija in administracija ni poslala čestitke Hitlerju, ko je odnesel zdravo kožo pri atentatu 8. novembra.

V Detroitu, Mich. je umrla Mary Priberšek, stara 52 let. — V Fordovi bolnišnici se nahaja Frank Vihtelič.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 275 Mon., Nov. 27, 1939

Stekel pes je ušel z verige

V vojni je vsako sredstvo dovoljeno! To je geslo nemškega Hitlerja, ki je zadnje dni vrgel v morje jeklena jajca, napolnjena z dinamitom, ob kateri se zadržujejo ladje in se pogrezajo na dnu morja, kot bi vrgel v morje pest kamenja. Kljub mednarodni pogodbi, katero je podpisala tudi Nemčija v Haagu leta 1909, da se ne sme spuščati v morje mine, ki niso pritrjene, pa se Hitler ne briga za častno besedo, ki jo je dala Nemčija, da bo upoštevala to postavbo oziroma pogodbo.

Te mine so nekaj strašnega! Nihče ne ve, kje plavajo, kam jih bo zaneslo valovje, veter ali morski tok. Plavale bodo po morju in uničile vse, kar bodo zalede. Morda se bodo pojavile v letih čisto na drugem koncu sveta in tam širile smrt in razdejanie.

Dozdaj je bilo dovoljeno, da sme vsaka vojskovoča država deti v morje mine, ki so pritrjene na dno ali ki imajo utež, da so vedno na enem in istem mestu. To so delale države, da se obvarujejo pred sovražnimi bojnimi ladjami, ki so vedele, kje so te mine in so gledale, da niso plule tam. Nevtralne države se je obvestilo, naj se varjejo plovbe v teh krajih.

Toda zdaj, ko je Nemčija vrgla v morje mine, ki plavajo sem in tje, pa ni nobena ladja več varna, dokler ne bodo teh min pobrali iz morja. In kdo jih bo pobiral, če se bodo te mine razgnale po vseh svetovnih morjih. Slišali bomo še čez leta, da je ta in ta ladja zadel a mino, ki so jo Nemci spustili v morje te dni.

Koliko ladij bo postalo še žrtev te neprimerne brutalnosti! Nihče ne more še danes soditi, koliko nedolžnih življenj bo našlo smrt v mrzlih valovih radi teh min. In vendar niso imeli nobenega opravljača za sedanjo vojno. Trpeli bodo čisto po nedolžnem radi samogoltnosti nemškega blazneža, ki je ušel z verige in hoče zavladati ves svet.

Koliko žrtev bo še treba, da se ga ustavi? Koliko novih grobov, na suhem in na morju, bo nastalo, predno se bo ustavilo orkan, ki je zdijval iz Nemčije?

Pa naj bodo žrtve še tako velike, upajmo, da bo zmaga pravica in poštenje. Res je, da se danes bori demokracija z hrbotom proti zidu, toda prepričani smo, da bo zmaga. Današnja vojna se ne bje za posest zemlje, bje se za navlado samosilnikov, ki teptajo pravice slabjših in hočejo podjarmiti ves svet. Uničiti hočejo vse male narode, vse male države, uničiti v srcih človeštva vero in prostost posameznikov in razglasiti sebe za vladarja nebes in zemlje.

Pa navsezadnje mora zmagati pravica, kot je še vselej zmaga. Tudi drugi so že poskušali isto, kar poskušata danes Hitler in Stalin. Pa kje so? Isto je poskušal Napoleon. Kje je danes in kje je njegova slava? Isto je poskušal bivši nemški cesar Viljem. Kje je danes? Izgnanec v mali nizozemski vasici, kjer žaga drva, da ložje prebavlja.

Naj bi šel Hitler na zapuščen grob na otok sv. Helene, kjer počiva največji vojskovodja sveta, kateremu se je svoj čas uklanjala vsa Evropa. Tam počiva Napoleon.

Naj bi šel Hitler v Doorn, malo nizozemsko vasico in si ogledal ob bližje usodo nemškega kaiserja, ki je bil še pred pet in dvajsetimi leti najmogočnejši vladar na svetu, katerega beseda je nekaj veljala, ki jo je rekel v svoji palači v Potsdamu.

Pa kaj je danes? Pozabljen mož iz svetovne vojne, ki krevsa v vaško prodajalno, da nakupi nekaj piškotov, kadar ima njegova žena nekaj prijateljic pri čaju.

Da, Herr Fuehrer, taka je usoda vseh onih samosilnikov, ki grede preko svojih mej in ki mislijo, da je ni sile nad njimi, ki mislijo, da se jim ni treba klanjati ne pred svetnimi ne pred božjimi zakoni.

Seve, danes ne morete govoriti o kakem takem žalostnem koncu človeku, ki je absolutni gospodar Nemčije, Avstrije, Češke, Slovaške, Sudetov, Gdanskega, Memela, dela Poljske. Tudi samosilniku v Kremlinu, Stalinu Gromoznu, ki je danes edina beseda vsej prostrani Rusiji in pred katerim se tresejo baltske province, se trese Balkan in morda celo Hitler sam, tudi njemu danes ne morete zagroziti z prerokbo: danes meni, jutri tebi. Zastonj bi jim kazali na usodo drugih enakih, ker ne bodo verjeli.

Toda božji mlini meljejo počasi, pa gotovo. Oblast, postavljena na pesek, se zruši. In Hitler in Stalin nimata oblasti na cementu ne na trdi skali. Samo nekaj časa traja taka oblast in konec pride. Tako gotovo, kot je prišel konec za druge. Tudi Napoleon ni nikdar mislil, da bo nekoč pokopan na samotnem otoku, pozabljen in zapuščen od vseh. Tudi mogočni nemški kaiser ni mislil, da bo nekoč pozabljen star mož, katerega beseda nima veljave drugje kot pri par njegovih plačanih služabnikih.

Pa je tudi zanj prišel dan plačila in kot plašna divjad je moral v temni noči pobegniti iz svoje lastne domovine, kjer je bil vesoljni vladar, da si je rešil golo življenje.

In nekaj podobnega čaka tudi Hitlerja in Stalina. Danes se držita samo še s kruto vlado in brezobzirnim uničevanjem vsega, kar je proti njima. Pa tudi zanju stoji morda zapuščen vasica, kjer bosta v grenkih spominih čakala zaželjene smrti. Ali je morda vlita krogla, ki jima jo bo pogljal v telo maščevalec, ali pa je že pripravljeno drevo, iz katerih bodo stesali vislice...

BESEDA IZ NARODA**Poklon "Čričkom"**

Newburgh, Cleveland, O. — Precej boljši se počutim sedaj po koncertu kakor sem se pa poprej, če se ne motim se tako vsak tajnik, pa naj bo pri tem ali onem zboru. Saj navadno je tako: "Kar odbor naj skrbi in če ne bo kaj v redu, se bodo pa tajniku potem priščičili lasje." Povem vam pa, da če bi ne šlo za to, kar jaz najbolj ljubim, bi rekel: "Kdor je srečo živil sam, naj še solze preliva sam."

Nekam osamljenega sem se počutil pred koncertom, kakor Simon Gregorčič, ki poje: "Gorje mu kdor v nesreči biva sam, a srečen ni, kdor srečo živi sam!" In spet bi rad videl, da bi bilo vse najbolje, me ponovno zabole besede iste pesmi: "Duh plemeniti sam bo nosil boli, a sreče užival sam ne bo nikoli."

Take in enake misli so mi rojile po glavi toliko časa, da je minil koncert in še precej povoljno.

Danes, ko to pišem, vas vse, ki vam je slovenska beseda pri srcu, lepo prosim, ker vem, da se ne boste kesali, če boste sem in tja spregovorili kašno besedo v prid slovenske pesmi ali materne govornice, s katero vas je uspalvala in vas je pozneje tudi učila. Sladke so materine besede, kdor jih razume, toda mi smo vse preveč brezbrizni, da tako radi pozabimo na vse.

Zakaj naj se "Črički" zahvalijo, naj vam povem. Imeli smo botra in botro in sicer Lojzeta in Angelo Arko, to sta naša newburška cvetličarja, ki jih vsem prav tople priporočam, ker smo ga precej praznično praznovali, nam je pomagal g. Rudolf Novak, naš "Košar" kakor bi kar po domače rekel. On je zelo dober in vselej rad pomaga za dobro stvar, zato vse ženske, ki ga poznate, le z veseljem kupujte pri Rudolfu Novaku.

Ker pa še ni vseh dni konec kakor sem zadnjič omenil, da smo razposlali na pozameznike in družstva listke in ker jih je še večina zunaj, zato jih nismo mogli dvigniti na zadnjem koncertu. Kdor jih ima, naj jih kar lepo drži in kadar bi kaj prodal pa naj denar in neprodane listke vrne tajniku ali kateremu odborniku zbora.

Na zanjih dvajh Mladinskega pevskega zbora, po koncertu, sem se počutil mlad, a g. Julij — veni fant — in še mlajšega se je naredil g. Ivan, ki je za devet fantov, prinesel je namreč novo pesmico:

Deklica mila, kje si dobila laske tak črne, kot so noči, zobke snežine, ustne medine lica rdeča, zvezde oči?

Odkod mi lica je rudečica, odkod žareče so mi oči, mamico vprašaj, pa ne odlašaj, ona pove ti, če te skrbi.

Malo kdaj nam je dana prilika, da bi se počutili mladi, a ob taki pesmi kot jo je prinesel g. Ivan, našim "Čričkom," se pa moramo in hočemo biti vedno mladi in ne samo Črički, tudi Kanarčkom in najmlajšim Kraličkom želimo življenja in vsem, ki spadate v te zbere kličem: Poživite svoje moči in zastavite vso svojo voljo, pa ne samo vi, ampak tudi vaši roditelji, očetje in matere. Na tem mestu naj bo izrečena zahvala vsem tistim, ki ste na mesto mene delali, ne bo vam žal, saj ste delali za svoje, da ne bo izumrla slovenska beseda, in naš rod. Za Čričke s pevskim pozdravom,

France iz doline.

—Trst. 19-letni Vladimir Mah-

nič, pekarski pomočnik iz Dekanov je padel, ko je šel čez vaški trg in si zlomil nogo.

Nekaj misli po volitvah

Želim oziroma želimo se nekoliko izraziti o preteklih volitvah, ali bolje rečeno izraziti hočemo svoje mnenje o kandidatih. Ker po volitvah že lahko kaj zapišemo brez da bi komu kaj škodovala.

Torej, najprej se bom dotaknil župana Mr. Burtona, da je bil zopet izvoljen, nam kar noče v glavo, ko smo poslušali njegove proti kandidate v primarnih volitvah, smo že takrat rekli: Z Bogom, Mr. Burton!, če te še nikdar niso vrgli s stola, te bodo sedaj gotovo. Pri glavnih pa zopet, vse se je bilo zareklo proti njemu cele ure se je mlatilo po njem in vsakovrstne primke so mu dajali ter nam pripovedovali kako velik zapravljivec je itd., ko smo nekoga opazovali kako ga je zasramoval in opletal s svojo glavo, da smo mislili, da jo bo izgubil in vse je bilo zamanj.

Naše mnenje je, da ljudje sploh ne dajo veliko ali pa nič na tako mlatenje in da sploh nemojajo poslušati takega opravljanja. Poslušali smo tudi nekega uradnika od A. F. L., kako je tudi tisti človek nabijal po Mr. Burtonu. Rekel je celo, da če bi se le primerilo, da bi bil slučajno izvoljen, da bodo šli še vedno za njim in mu skušali škodovati. Rekel je, da je vse delavstvo in tega je največ, sedaj za Mr. O'Donnella, potem mi sploh ne vemo kje je izvolil Mr. Burtona. Večina Slovencev je proti njemu in kljub vsem zaprekam je dobil toliko glasov večine.

Ko smo poslušali govore Mr. Butrona, ta pa ni rekel nobene besede proti nobenemu kandidatu in zato mislim, da ga ljudje upoštevajo. Zadnjič sem čitala v A. S., da je neki kandidat začel hvaliti svojega nasprotnega kandidata, pa so ljudje takoj rekli: Da, tega bomo pa izvolili, ker vemo, da je dober, ko je svojega nasprotnika pohvalil in skoro gotovo je tudi tukaj tako, ker človek si ne more drugače misliti. Že pred dvema in štirimi leti je bilo isto, pa je ljudstvo vseeno volilo za njega in lahko se reče že sedaj, da v dveh letih sploh ne bo imel proti-kandidata, saj so ga že sedaj težko dobili. Nobeden ga ne bo premagal, samo če bo še kandidiral.

Tudi jaz bi bila rada videla, da bi bil kateri drugi izvoljen, bi se bilo vsaj videlo koliko bi bilo spremembe v Clevelandu potem. Tudi jaz sem proti zapravljanju našega denarja in jaz ne cenim niti privatnega človeka-zapravljivca, ki gleda samo za danes in nič za jutri, še manj pa javnega, ki bi moral gledati le na koristi tistih, ki so ga izvolili.

Sedaj pa še nekaj o councilmanih. V naši 32. vardi je bil cel dirindaj. Eni so rekli, da mora biti Slovenec izvoljen in zopet drugi pa so rekli, da je vseeno, če je tak Slovenec ali ne, če pa ni še nikomur ničesar dobrega naredil. Za tiste parke se mi davkoplačevalci prav nič ne brigamo, ker to stane denar in nima nobene koristi.

Kakor se nam je povelalo, da je dobil vsak councilman listo z devetimi službami, da bi jih razdelil v svoji vardi med potrebne, pa se ta prevzetni Tone okorajži in vse vrže nekemu drugemu councilmanu, češ ti se "badraj" s tem, jaz se ne bom. Mi bi ga radi vprašali, če ne ve, da je v naši vardi dosti takih potrebnih, ki bi mu bili do smrti haležni, če bi jim bil dobil delo ali mestno službo. To je vaš dobi Tone — Slovenec.

Naj se oglasi samo eden, ki mu je on kaj dobrega storil, nas se pa lahko oglasi več, ki nam je nasprotoval. Časti smo pa še jako malo prejeli po njem v mestni hiši. Sedaj je dobil deset glasov večine, čez dve leti bo pa deset izgubil. No, sedaj bo pa zopet ka-

tera rekla, da sem za republikance. Že neštetokrat sem zapisala, da jaz nisem ne za republikance in ne za demokrate, ampak sem za dobrega človeka, če mislim, da je tako. Vso politiko sem pa opustila, ker ne maram, da bi me zopet kdo grizel. Za danes naj zadostuje. Pozdravljeni, Mrs. Modrijan in več drugih.

ZAHVALA

V prav prijetno dolžnost si štejeva, da se tem potom iskreno zahvaliva številnim našim prijateljem, ki so nama na nedeljo 5. novembra priredili tako presenečenje (surprise party).

Kar ne moreva razumeti kako se more človeka tako speljati, da se ti niti ne sanja ne o tem pa se že znajdeš sredi prijateljev, ki se zberejo, da se povesele z nama in nama čestitajo. Bilo je res presenečenje. Dobila sva povabilo na proslavo 10-letnice pokojnega Mr. in Mrs. Glicker, ki so naši dragi prijatelji. Rekla sva, da ne greva, ker bo preveč mladine tam. Hčerka Mary je pa kar nekam malomarno rekla: "Kakor vesta. Spodobilo bi se pa le, ker so naši prijatelji." No, končno sva se pa odločila, pa se peljemo v Frank Yagrov dvorano na E. 222nd St. in St. Clair Ave. Ko prideva tja sva zagledala polno dvorano znancev, ki nama zavpijejo "Surprise!" Mi dva pa gledava in strmiva. Mraz in vroče kar vse obenem. Srce je pa toliko kot s kladvom in kolena so se šibila (posebno moji ženi). Ko sva prišla k "sebi" sva se ozrla okrog. Toliko znancev, samih dobrih prijateljev. Nisva mislila, da jih imava toliko. In srečna sva se počutila v njih sredi.

Dragi prijatelji! Sprejmite najino globoko zahvalo. Ta dan nama bo v najlepšem spominu do konca najinega življenja. Zahvalo naj sprejmejo tudi najini otroci, zet, sinah in brat za vse kar so storili za naju. Kuharice so napravile in napakle toliko dobrega in natakariji so pridno stregli, a godec Jack Zorc je igral tako poskočne, da je bilo med vsemi prijetno razpoloženje, ki je trajalo do ranega jutra.

Kar 40 let je poteklo, od kar sva si objubila zvestobo do groba — v beli Ljubljani. Menda ste mislili, da ne bova včakala zlato 50 letnice. Pa če bo tako šlo jo bova in še diamantno. Ponovna hvala vsem za vse. Ob enakih slučajih pa se bova rade volje odzvala.

Mr. in Mrs. John Yagar,

17618 Grovewood Ave.

Rude v Albaniji

Državni podtajnik za albanske zadeve Zenon Bonini je poslal predsedniku italijanske vlade g. Mussoliniju zanimivo poročilo o rudnem bogastvu Albanije, katerega prinašajo sedaj italijanski listi in iz katerega posnemamo:

Predvsem je najvažnejše veliko ležišče železne rude v okolici Ohridskega jezera. Tamošnja ležišča pri kraju Pregadec cenijo na 20 milij. ton železne rude. Vsebine železa je zelo znatna in jo navajajo s 70%. Ruda ne vsebuje mnogo žvepla in drugih slabih snovi za fabrikacijo. Ruda leži v globini od 3 do 23 metrov, kar je zelo ugodno za izkoriščanje. Italijani nameravajo letno producirati tam 1 milijon do pol drugega milijona ton železne rude že v letu 1941. V ta namen nameravajo zgraditi tudi potrebna prometna sredstva za prevoz letnih 1 milij. ton do pristanišča Drač. Nadalje nameravajo za porabo ostalih 500,000 ton zgraditi veliko železnarino in jeklarno na izdelovanje posebnih vrst je-

klav. Znatna so tudi ležišča kromove rude v Albaniji. Rud je okoli pol milijona ton in vsebuje do 50% kromovega oksida. Zaloge bodo zadostovale za deset let in se bo lahko italijanska proizvod-

Če verjamele al' pa ne

"Lepo počasi smo jo mahali proti Bloščku," so Turkov ata nadaljevali. "Jaz sem imel preračunano, da se bo privall medved iz Poderinovega laza, pogledal na sončno uro, se malo pretegnil in zazeהל, prav vse lahko se tudi primeri, da se bo malo počeljal za levim ušesom, da bo bolj slišal, morda bo popraskal po kakem trhljem štoru, da si malo nabrusi kremplje, potem bo pa odrcal tje proti Fundovem lazu, kjer bo otresel kako lesniko in se potem spravil na maline in robide, razen, kakopak, če ne bo naš hrabri Tržčan kaj spremeni- nil lepo uravnano pot njegovega življenja."

"Razstavil sem lovce, poganja- če pa poslal, da bodo pognali, če bi se mrha kosmata zalezala in zaspala zajtrk. Tam, kjer sem vedel, da se bo pripeljal medved v kočiji, sem postavil Tržčana in mu še posebej priporočal, naj pazi, ker kosmatinec bo svojo švarmlinijo raztegnil tukajle preko in če hoče imeti tisto ko- žo, katere polovico so fantje si- noči zapili pri Lavriču v Novi vasi, naj strelja."

"Razume se, da nisem pozabil povedati hrabremu lovcu o stra- šni nevarnosti, ki ga čaka, če bo

nja kroma dvignila za okoli 20,000 do 25,000 ton. Pošiljanje kromove rude, katere je mnogo v srednji Albaniji, a manj v bližini morja, bo šlo po cesti in se bo začelo prihodnjega novembra."

Nadalje so znatna ležišča pri- ta, ki vsebuje mnogo bakra. Teh je največ v severni Albaniji in cenijo zaloge na okoli 5 milij. ton. Ta ruda se bo koncentrirala in bo potem dala okoli 10% bakra. Zgrajena bo topilnica bakra, ki bo dala letno okoli 6000 ton.

Na jugu Albanije bodo zgra- jene posebne naprave za izkoriš- čanje bitumena, ki bodo dale okoli 20,000 ton. V bližini Kor- če se bo dobival amijant, nadalje računajo tudi na znatna ležišča premoga.

V svrhu izboljšanja kmetijskih razmer bodo podvzete tudi znat- ne melioracije posebno ob alban- ski obali, ki je bolj rodovitna kot notranost dežele. Melioracije o- koli Drača bodo gotove leta 1941, skupno pa bo dala melioracija v Albaniji okoli 200,000 novih kmetijskih zemljišč. V bližini Kovaje bodo dobili 10,000 ha plod- ne zemlje.

Italijani hočejo zgraditi v Al- baniji okoli 2000 kilometrov do- brih cest, nadalje preurediti vsa albanska pristanišča. Vsa dela so že večinoma pričeta in danes dela na njih v vsej Albaniji oko- li 25,000 delavcev, od katerih je Italijanov okoli 5% in kakor pra- vijo samo delavci — specialisti. Nezaposlenost je v Albaniji po- polnoma izginila. Mezde so osta- le neizpremenjene in so v stal- nem razmerju s ceno kruha. Ta cena je za vso Albanijo določe- na na 1.25 lire za kg (1 lek).

—Črni vrh, oktobra 1939. Dne

21 septembra se je v hiši Jakoba Rupnika z Novega sveta pri- petila smrtna nesreča, ki je zah- tevala življenje služkinje Mari- je Bogataj. Ko je stopila na se- niki po seno, se ji je nenadoma zlomila stopnica na lestvi in Bogatajeva je padla na tla ter udarila z glavo ob oster kamen. Zaradi počene lobanje je po ne- kaj urah izdihnila.

kaj napek med njimi in medve- dom. Povedal sem mu, da sem medveda še včeraj videl in da ni nič manjši kot srednjevelika kra- va in da je prav v tem času zelo razdražen, ko hodi vasovat v sosedno faro, in je tam vedno kak tepež.

"Povedal sem mu, kako nevar- na žival je medved, če mu lovec kožuh samo osmodi in da je v takem slučaju zelo priporočljivo stati blizu kakega drevesa, kjer se lahko dobi varno zavetje."

"Končno sem mu rekel, da mu zaupam tudi to, ker sva ravno sama tukaj in naju nihče ne sli- ši, da bi se jaz ne upal postaviti se proti medvedu, če ne bi bil absolutno gotov, da je roka mir- na in oko bistro."

"Videl sem, kako je Tržčan zvesto poslušal moje prekorist- ne nasvete in sem tudi videl na njem, da bo zmaga na medvedo- vi strani, če se bosta srečala. Vi- del sem, kako se je lovec trudil, da bi tiščal kolena trdno skupaj, pa si ni mogel pomagati, da ne bi potrkalava na vse mile viže."

"Le dobro pomerite, gospod, sem še rekel in odšel. Psi so za- čeli kmalu goniti in po njih la- ježu sem spoznal, da so dvignili medveda, ki jo upletava ravno proti kraju, kjer sem postavil ti- stega krvičelnega lovca. Vsa- čas se bo nekaj zgodilo, sem si mislil in čakal."

"Dolgo ni bilo nič. Psi so mo- rali biti že davno skozi našo čr- to, ki smo jo zasedli, pa še nobe- nega strela. Torej bo nekaj na- robe, si rečem in zatrobim v rog, kar je bilo znamenje, da je lov končan in da naj se lovci zbere- jo na dogovorjenem mestu. Hi- tim proti kraju, kjer sem pustil Tržčana. Ko pridem tje, ga ne vidim nikjer. Pokličem ga, pa nobenega glasu. Ozrem se po tleh in tam vidim za grmom leža- ti puško, nekaj korakov dalje njegovo lovsko kapo in še par korakov dalje njegov suknjič. O lovcu pa nobenega sledu."

"Pokličem druge lovce in kina- lu prihiiti g. Lloyd, kateremu po- vem kako in kaj in mu pokažem spomenike, ki jih je pustil nje- gov tovariš. Prišli so še drugi lovci in vsi so se začeli spraševa- ti, kaj se je le moglo pripetiti lovcu, ki mora biti nekeje samo v škornjah in hlačah, pa če mu je ostala še srajca."

"Pogledali smo za sledjo in vi- deli, da je šel medved nekaj ko- rakov od kraja, kjer je stal lo- vec. Eden lovcev je pripomnil, da je tukaj naokrog nekam ču- den duh, pa ne po divjačini."

"Fantje, je rekel eden lovcev, Tržčan si je zapel tisto pesem: Ko so fantje proti vasi šli in jo je ucvrl za žive in mrtve proti Novi vasi. Kar pojdemo za njim. Sicer ga ne bomo došli, ker mo- ra biti zdaj že najmanj na Duna- ju, če je tako hiter kot se je ka- zal hrabrega."

"Poberemo lovčovo kapo, suk- njič in puško, pa gremo proti do- mu. Že precej od kraja lova pa naenkrat zaslišimo iz nekega gr- ma nekako cvileje in jamranje. Obstopimo grm in eden odgrne veje. In kaj je bilo v grmu? Ti- sti naš slavni lovec! Pa kakšen je bil! Ves bled in prepaden, pa tresel se je ko šiba na vodi. Oči je imel izbuljene in je gledal ko zaboden vol. Spraševali smo ga, kaj se mu je pripetilo, pa nismo mogli spraviti iz njega drugega kot "medved." Tako je bil slab, da ni mogel niti stati pokoncu in ni kazalo drugega, da smo posla- li po voz, da ga je peljal v Novo vasi. In prvo, kar so morali tam storiti z njim, je bilo, da so ga omili in preoblekli, če vesta, kaj mislim reči. Še tisto noč se je od- peljal domov, Lloyd je pa še os- tal in drugi dan smo podrli tiste- ga medveda. Ko sem prišel do medveda, ki je še gibal, sem prav natančno slišal, da mi je rekel: Pozdravite Tržčana! Potem se je pa stegnil."

"Taka je ta stvar in dolgo smo se še smejali hrabremu Tržča- nu, ki se mu je bilo zahotelo na- ših medvedov, dokler je sedel pri Lavriču za mizo."

WINNETOU

Po nemškem tiskariku K. Maya

IV.
V past.

Solnce je vzhajalo, ko smo nad haciendo prebredli Elm Creek. Onstran reke smo v skoku odhiti na zapad, mi beli s poveljniki Komanečev naprej, drugi pa za nami. Nisem se ravno prav prijetno počutil, čisto tako mi je bilo, kot da se mi bo vsak hip zapilila v hrbet puščica ali pa sulica. Naši "prijatelji" Komaneči na svojih malih, kuštravih in mršavih, pa vkljub temu zelo vztrajnih konjih, s svojimi divjimi, na debelo z bojnimi barvami namanjanimi obrazi niso bili od sile prijazni. Apača sicer niso našli v haciendi, toda našemu pripovedovanju, tako se mi je zdelo, niso preveč verjeli. Le da nam niso mogli prevare dokazati.

Omenil sem Old Deathu po nemško svoje pomisleke. Pa pomiril me je.

"Le nič se ne bojte, sir! Tile rdečkarji dobro vejo, kdo da je Old Death. Predvsem pa vejo, da je njihov poglavar Beli bober njegov prijatelj. Med potom se nam ni treba ničesar bati. Pri Belem bobru pa bom že opravi!"

Šele na potu nam je poveljnik čete povedal, da je glavno krdelo Komanečev pod vodstvom Belega bobra jezdilo po srečanju z Gibsonom in njegovo družbo kar dalje. Poveljniku je bilo naročeno, naj poišče Inda nišo, ga pošlje v spremstvu desetih bojevnikov domov v vas Komanečev, kjer so ga mislili ozdraviti in "prapravi" za kol, drugih štirideset pa bi naj nemudoma prišlo za glavno četo. Beli bober je zvedel od Gibsona, da je Winnetou ušel čez Rio Grande, in je seveda čisto pravilno zasodil, da bo nemudoma zbral rodove Apačev in se pripravil na boj. Mudilo se mu je, hotel je Apače iznenaditi.

Nam se je seveda tudi mudilo. Gibson je potoval z Belim bobrom. Da nam ga bo na besedo Old Deathovo takoj izročil, o tem nismo dvomili. Čimprej smo ga torej dohiteli, tem bolje je bilo za nas. Skrajno siten bi bil naš položaj, če bi zašli med sovražna rodova. Prišli bi res med dva mlinska kamna.

V dveh urah smo prispeli na kraj, kjer so se naši spremljevalci ločili od glavnega krдела. Južno od nas je ležal Eagle Pas, prehod čez Rio Grande, in ob njem trdnjava Duncan. Tam se Indijanci niso smeli pokazati. Krenili smo proti severozapadu.

In spet čez dobri dve uri je puščava skromno ozelenela. Sled je peljala v ravni črti dalje, nobena druga sled je ni križala, nihče ni srečal Komanečev.

Vse bujnejše je bilo zelenje, zajezdili smo na travnato prerijsko, na zapadu se je pojavil gozd. Rio Grande je bil blizu.

"Uff —!" je veselo dejal naš vodnik. "Noben belokozec nas ni srečal, nihče nam ne bo zabil prehođa. Apaški psi nas bojo nenadoma zagledali v svojih vaseh in tulili bodo od strahu."

Zajezdili smo v gozd, med platanec, brest, jeseni in gumijeva drevesa. Mejna reka med Zedinjenimi državami in Mehiko, Rio Grande del Norte, se je zableščala med zelenjem.

Beli bober je bil dober vodnik. Sled je peljala v ravni črti, kot da je potegnjena z ravnilom, in naravnost na plitvino, kjer se je dala reka prebrestiti. Rio Grande je na tistem mestu zelo širok, vode pa tistikrat ni imel mnogo,

Gole peščene naplavine so cepile reko na več rokavov, prehod čez reko pa je bil nevaren, ker je bil pesek zelo rahel in se je vdiral.

Sledovi so kazali, da so Komaneči na bregu taborili. Reko so na vse zgodaj prebredli. Iz sledov smo tudi razbrali, da so poslali naprej četo, ki je peščene naplavine preiskala in varna mesta zaznamovala z vejami.

Mi smo seveda varno in naglo prišli čez. Upali smo, da jih bomo kmalu dohiteli. Belega bobra je prehod brez dvoma zamudil in onstran meje, v Mehiko, so bili Komaneči na ozemlju Apačev, na sovražnem ozemlju, pa so morali, tako smo zasodili, počasi in previdno potovati.

Na desnem bregu reke smo spet jezdili po senčnih gajih, nato po gostem grmovju in prišli na travnato prerijsko. Dalje pa rodovitna moč reke ni segala. Vse bolj redki so bili šopi trave in kmalu smo spet jezdili po žalostnem peščenem svetu. Le tu pa tam smo srečali goščave zaprašene bodečega kaktusa, tipične rastline mehiških puščav.

Toda zmotili smo se, ko smo upali, da bomo Belega bobra kmalu došli. Sled je pričala, da so vkljub vsemu naglo jezdili, konji so metali pesek s kopiti daleč nazaj. Belemu bobru se je očividno zelo mudilo.

Občudoval sem vztrajnost indijanskih konj. Solnce je žgalo izpod neba, ves dan smo že jezdili, večerilo se je že, pa še jim ni bilo videti nobenih sledov upenosti. Old Deathov in moj konj sta pokazala, da sva dobro menjala, Langeja in Sam pa so nam le s težavo sledili.

Prekoračili smo nizko, pusto hribovje in zajezdili spet v peščeno ravnino. Mračilo se je že, ko se je sled nemudoma ostro obrnila proti jugozapadu.

Zakaj? Beli bober smeri brez vzroka gotovo ni spremenil.

Obstali smo. Old Death je razjahal, preiskal sled in povedal:

"Komaneči so na tem mestu obstali, ker sta prišla od severa sem dva jezdec. Počakali so ju in govorili z njima. Injancja sta bila. Važno novico sta prinesla Komanečem. In tista novica je dala Belemu bobru povod, da je spremenil smer in krenil proti jugozapadu. Kaka da je bila tista novica, tega sled seveda ne pove. Gotovo pa je v zvezi z namerami Belega bobra, torej z napadom na Apače. Morebiti sta mu Indijanca povedala, kje se Apači zbirajo, pa jih misli iznenaditi.

Druga ne moremo storiti, ko da jezdimo za njimi."

Tudi poveljnik je preiskal sled in potrdil Old Deathovo mnenje. Obrnili smo se na jugozapad.

Do noči smo jezdili, vse dokler je bila sled vidna. Hoteli smo priti glavni četi kar moč blizu. Šele ko se je popolnoma stemnilo, smo se ustavili. Taboriti smo mislili kar na pesku.

Tedaj pa je moj konj razširil nozdrvi, zarézelgal in silil dalje. Najbrž je navohal vlogo. Pustil sem mu voljo in prišli smo do vode.

Precejšnja reka je bila in vsi smo je bili veseli po napornem jezenju, ljudje in živali. Utaborili smo se, rdeči so razpostavili straže. Beli smo sedli skupaj in Old Death je ugibal, kako bi bilo reki ime. Ugotovil je končno, da smo ob Rio Morelosu, ki se pri trdnjavi Duncan izliva v Rio Grande.

Drugo jutro smo jezdili ob reki navzgor in našli sledove glavnega krдела. Preplavali smo reko ter se spet obrnili na jugozapad v golo, skalnato gorovje.

Old Death je nezaupno gledal gorovje in majal z glavo.

"Stvar mi ne ugaja! Ne razumem Belega bobra, kako da si upa v tele kraje —"

(Dalje prihodnjič)

1939	NOV.	1939
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLENDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

DECEMBER

2.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

3.—Jugoslovanska kulturna društva prirede v hotelu Statler praznovanje ujedinjenja Jugoslavije.

3.—Predstava Baragovega odra, šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Pioneers HBZ, ples in obletnica v avditoriju S. N. Doma.

9.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, zabava v avditoriju S. N. Doma.

10.—Predstava Baragovega odra, šolska dvorana sv. Vida.

16.—National Screw Manufacturing Co., božičnica v obeh dvoranah S. N. Doma.

17.—Škrjančki, božična prireditev v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

17.—Slovenska mladinska šola S. N. Doma, božičnica v avditoriju S. N. Doma.

31.—Silvestrov večer priredi Slovenski narodni dom in klub društva S. N. Doma v avditoriju S. N. Doma.

31.—Praznovanje starega in novega leta v S. N. Domu, Maple Heights.

31.—Silvestrov večer priredi Slovenski dom na Holmes Ave.

JANUAR

1.—Ustoličenje ljubljanske županije in ljubljanske gospodične ob 2:30 popoldne v Društvenem domu na Reher Ave. Snelo se bo tudi premikajoče slike.

6.—K. S. K. J. Bowlers ples v Twilight Ballroom.

6.—Frances Rupert Cadets, 3. obletnica obstoja. Pecon orkester, vstopnina 30c, v S. D. Domu na Reher Ave.

13.—Glas Clev. Delavcev št. 9 SDZ plesna veselica v SND.

14.—Predstava Svetovskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

20.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

21.—Mlad. pevski zbor Slavčki koncert v avditoriju SND.

21.—Predstava Svetovskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

21.—Mlad. pev. zbor. Slov. doma koncert v Slov. domu na Holmes Ave.

27.—Roust-About Club ples v Twilight Ballroom.

27., 28., 29.—Mladinski odde-

lek društva Najsvetejšega Imena priredi Minstrel Show v šolski dvorani sv. Vida.

FEBRUAR

3.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ plesna veselica v SND.

3.—Predpustna zabava Svetovskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Kranj, ples v Twilight Ballroom.

4.—Predpustna zabava Svetovskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

6.—Predpustna zabava Svetovskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

10.—Predpustna veselica Slovenske zadružne zveze v spodnji dvorani SDD na Waterloo Rd.

10.—Amigos Club ples v Twilight Ballroom.

25.—Podružnica št. 50 SZZ predstava v avditoriju SND.

30.—Demokratska organizacija 23. varde plesna veselica v SND.

MAREC

30.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

30.—St. Vitus Cadets ples v Twilight Ballroom.

APRIL

6.—St. Vitus Boosters št. 25 KSKJ plesna veselica v avditoriju SND.

7.—Predstava Svetovskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

14.—Predstava Svetovskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

21.—Spomladanski koncert samostojne Zarje.

27.—Podružnica št. 50 SZZ plesna veselica v SND.

MAJ

4.—Častna straža SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

11.—Clev. Slovenci št. 14 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

12.—Mladinska šola SND spomladanska prireditev v avditoriju SND.

12.—Materinska proslava Svetovske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

18.—Dr. sv. Ane št. 4 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

19.—Materinska proslava Svetovske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

JUNIJ

2.—Društvo sv. Vida št. 25 piknik na Pintarjevi farmi.

15.—Očetovska proslava Svetovske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

JULIJ

14.—Skupna društva fare sv. Vida piknik na Pintarjevi farmi.

Kmečko gorje

Brez besede smo korakali dalje. Dospeli smo do neke ograje. Tovariš je hotel odpreti vrata, tedaj je siknil oster žvižg iz doline. Obstali smo. "Ne smete hoditi tam!" je zavpil neki glas iz spodnje planinske kočice. Čudovito! V hribih vendar ni bilo ne poti ne steze, kamor človek ne bi smel stopiti. Ali je to svoboda v gorah? Tovariš se ni zmenil za žvižg in klic. Odprl je vrata. "Ne smete naprej! Ne smete po tej poti!" je vzkliknil glas še bolj odločno. "Pojdite izven ograje, vzdolž nje!"

Le kaj imajo tam spodaj? Zagledali smo kopico ljudi. Vsi so strmeli navzgor. Ko smo se jim po naznačeni stezi približali, smo zagledali župana, lastnika kočice, dva hlapca in dva tuja gospoda. Kaj, za božjo voljo, se je vendar zgodilo?

Malo bolj v stran je stala žena kmeta. Zraven nje je ležal v košarici rdečeličen fantiček, ki se je plašno držal materinega krila.

Žena se je boječe ozirala v može. Zdaj pa zdaj si je s predpasnikom obrisala solze. Ali se je jokala? Neka deklica je prinesla posodo iz kuhinje, krožnike, skledice in kozice. Pri vodnjaku je slonelo staro pohištvo.

Ob ograji je stala živina. Krave so bile privezane. Zdaj pa zdaj se je odzvalo mukepolno mukanje preko višav. Moški, ki so stali spodaj pred kočico, so se pričkali. Kmet je stiskal pesti in videti je bilo, ko da bo z dvignjeno pestjo planil na enega izmed gospodov in ga z enim samim udarcem podrl na tla. Pri družili smo se. "Kaj pa se je zgodilo?" je vprašal tovariš.

"Tamle v hlevih je izbruhnil vranični prisad. Troje glav živine je že poginilo," je odvrnil nekdo.

"Vranični prisad?" Moj tovariš se je kar nagloma zresnil. "Najbrž bodo morali kočico zažgati, da se bolezen ne bo razširila," je zašepetala neka ženska. Iznenada pa je vreščaje zakričala! Spodaj je telebnila krava na tla. Iztrpčeno mukanje je donelo v vroči popoldan. Neki

gospod je odšel tjakaj. "To je živinozdravnik," je dejal sosed. "Glejte," je povzel, "tamle za hlevom leži crknjena živina!" Tri krasne krave so ležale v globoki jami.

Živinozdravnik je ukazal moškim, naj gredo k živini. Odgnali so zdrave krave od bolne. Iz doba ostale krave so prihajale krvave pene v bolečinah, da nam je šlo skozi kosti. "Naprej, naprej!" je ukazal župan hlapcem. "Tako! zažgita hlev! Saj ne bomo čepeli tu do pozne noči!" Kmet je mrko pogledal župana, nato se je zazrl v kravo in je molčal.

"Sveta nebesa, ali ste slišali ali ne!" Župan je nagnal hlapca k hlevu, nato je pristopil h kmetu in mu je lepo prigovarjal. — "Naj vse hudič vzame!" je divje odgovoril. Za hip se je zdelo, ko da bo dvignil proti v nebo. "Nikar!" Kmet je srepeš v ženo. "Nikar! Ne pregreši se!" je jecala njegova žena.

Hlapca sta s petrolejskimi kangelami izginila v hlev. Kmet je povesil glavo; kotokamenel je stal pred kočico.

Žena je pristopila k njemu, rekla mu je nekaj besed in pokazala navzgor na pašnike. Brez dvoma je obupanega kmeta opozorila, da imajo še kje svoj dom da še ni poginila vsa živina, da še niso obubožali. Kmet je nemo in nepremično bulil v tla.

Fantiček se je začel jokati. Mati ga je skrbno vzela v naročje. Iztegnil je ročico k očetu. Mahoma je zagostolel radosten, blazen, otroški smeh. Kmet je prisluhnil; spet je oživel. Strašno in divje je izpulil fantka ženi iz rok in ga tako pritiskal na srce, ko da ga mora do konca sveta varovati bede in smrti. Nato je dal otroka spet ženi in je mirno stopil k županu: "V imenu božjem! Zažgite kočico, če že ni drugače!" — "Ali je vse zunaj, kar ni prav potrebno, da zgori?" se je okrenil k ženi. Ta je prikimala. Pravkar je pritekla deklica iz hiše z dvema lončkoma svetločih pelargonij v rokah. Z obema rokama se je oprijela nato butare od cvetne nedelje in jo je tako pritiskala nase, ko da je najdragocenejši zaklad, ki ga mora rešiti iz kočice.

"Hej, počakaj še minuto, preden zažgeš!" je zavpil gospodar v hlev in je spet stopil v hišo. Videti je bil ko senca, ko je šel mimo oken po hiši. Slednjica je prišel spet na trato, držeč v roki — staro, koščeno razpelo. Obraz mu je bil miren in spokojen. Kar poznati ga ni bilo več. Ali je bil to tisti uporni, divji hribovec, ki je še pravkar s pestmi grozil živinozdravniku?

Ljudje so se zganili. "Križa vendar ne bomo pustili, da zgori!" je dejal, nato je odšel s križem v roki h klopi in ga varno položil zraven košarice. "Tako, zdaj pa le!" je glasno in mirno zapovedal.

Hlapec je s poslednjo petrolejsko kanglo stopil iz hleva. Nekaj minut je minilo. Nihče ni črnil besedice. Le voda pri studencu je žuburela, sicer je bilo vse tiho. Iz hleva se je začelo prasketanje in pokljanje. Bel dim je frfotal skozi tramovje. Ognja ni bilo še nikoder. Prasketanje je bilo močnejše, stebri dima so bili večji in večji. Iznenada je šinil plamen skozi streho. Čez nekaj minut je bil ves hlev v ognju. Izsušeno tramovje, ki se je desetletja in desetletja palilo na soncu, je gorelo ko slama.

Dim in plamen so bruhal v nebo. (J.M.C.)

IZ DOMOVINE

—Žrtev mazačke. V št. Vidu pri Ptujtu so našli ono jutro 19-letno Pavlo Sprahovo v njeni sobi na postelji, pod posteljo pa je ležal kakih 5 mesecev star plod. Vaščani so Pavlo že več dni pogrešali in zdelo se jim je sumljivo, da je ni več na spregled, zato so odprli njeno sobo, kjer so Sprahovo našli mrtvo. Javili so najdbo oblastem in zdravniška preiskava je ugotovila, da je deklica ležala mrtvo v sobi najmanj tri dni. Pred dnevi je šla Pavla k neki mazački v Tezno pri Mariboru, kjer si je pustila odpraviti plod, pri tem pa je nastopilo zastrupljenje in je sirota doma brez vsake pomoči umrla.

—Smrtna žrtev na tržiški progi. Oni večer je postal žrtev železniške nesreče Karel Močnik, delavec, zaposlen v Naklem pri gradbenem podjetju Bricej, stanujoč na Bistrici pri Naklem. Popoldne se je vračal s tovariši z dela. Mimogrede so izpili vsi skupaj v gostilni Marinek v Naklem dva litra vina. Popolnoma trezni so se razšli. Močnik se je sam vračal proti domu po državni cesti v smeri proti Bistrici. Ker je deževalo, je imel odprt dežnik in zato ni slišal, zaradi teme pa tudi ni videl prihajajočega vlaka, ki je vozil iz Tržiča proti Kranju. Ko je stopil na tir, ga je zgrabila lokomotiva in ga vlekla kakih 250 metrov s seboj. Kolesje mu je odrezalo desno nogo, kakih 50 m dalje pa je ležala glava. Pokojni Močnik je bil star 32 let in zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

MALI OGLASI

Ford naprodaj

Hitremu kupcu se proda 1936 Ford V-8 De Lux, 4-Door Sedan. Je kakor v. Poizve se na 1264 E. 59th St. (275)

Lepo stanovanje

moderno preurejeno, 5 sob, dober furnez, kopališče, spodaj, poseben vhod. Lepa prilika za vse poštene družine, ki nimajo malih otrok. Dotični morajo imeti delo, kakor tudi plačati rent ob času. Cena srednja, po vrednosti ljudi. Stanovanje se nahaja na 6401 Bonna Ave. Vpraša se na 370 E. 161st St. zgorej. (276)

Avto naprodaj

Plymouth 1936, 4-Door Sedan, je prevoziš s a m o 14,000 milj. Je bil kompletno preurejen za zimo. Izgleda in vozi kot nov. Vprašajte na 671 E. 113th St., ali pokličite MULberry 5456. (nov. 27, 28, dec. 1)

Prilika napraviti denar

Vsled bolezni je lastnik primoran prodati ali zamenjati za eno ali dvodružinsko hišo, na Route 20 East, restavracijo, gostilno, gasolinsko postajo in hišo za eno družino. Vse to lahko kupite za samo \$6,500; vključje je \$2,500 in davki znašajo \$22 letno. Vprašajte pri Mr. Strainic 18000 Lake Shore Blvd.

Dekle dobi delo

za restavrant. Bi morala zjutraj ob šestih odpirati prostor. Vprašajte med 8:30 in 10:00 poldne na 5386 St. Clair Ave.

Naprodaj

je beauty shoppe, kompletno opremljen, z dobrim prometom. Se proda radi odhoda iz mesta. Vprašajte na 6724 St. Clair Ave., ali pokličite HENDERSON 4181. (277)

PRI NAS DOBITE

v pondeljek in torek sveže jetrne in krvave klobase po 6c vsaka, sveže mesene klobase po 24c funt, domače kislo zelje po 6c funt. Se vljudno priporočam vsem gospodinjam.

ANTON OGRINC
6414 St. Clair Ave.

Uslužbenci pri Richman Brothers na Zahvalni dan

Dva tisoč pet sto uslužbencev te tovarne, poznani pod imenom The Richman Brothers Family, je praznovalo Zahvalni dan po starem običaju te tovarne. Razdeljenih je bilo 1,200 delnic med uslužbence. Od kar so prvič razdeljevali delnice med uslužbence leta 1920 pa do danes, je bilo vsega skupaj razdeljenih že nad 100,000 delnic, ki predstavljajo današnjo vrednost krog \$4,000,000. Na to je bilo servirano kosilo in starim uslužbencem so bile podeljene posebne zaponke ali odlikovanja za dolgoletno službo. Razdelil jih je predsednik Richman Brothers Co., Frank C. Lewman.

Nato se je razvila prosta zabava. Sedem uslužbencev je bilo odlikovano za 25 letno službo, tako, da je sedaj 30 uslužbencev, ki delajo za to kompanijo 25 let ali več, 13 je bilo odlikovanih za 20 letno in 77 pa za 15 letno službo, 1900 izmed 2,500 uslužbencev je zaposlenih že deset let ali več pri omenjeni kompaniji. Na tej pojedini je bil navzoč tudi ravnatelj, Nathan G. Richman, ki ga nazivljajo "Daddy" velike Richman družine. Sedel je med uslužbenci, ki so stari 60 let ali več.

Za čast in poštenje

(ROMAN)

"Gospa vojvodinja — Pričala kovala vas bom v moji gostilni jutri med dvanajsto in četrto uro. Gre se radi dogodkov v Borderie. Ako vas ne bo do pete ure, tedaj ponesem na pošto pismo za vojvodo."

"In če pride, kaj naj ji povem?" vpraša začudena vdova.

"Ničesar. Samo za denar jo vprašajte."

"Ako pride, tedaj je vse tako, kot sem sklepal," premišljuje Jean.

In prišla je. Jean je bil skrit v podstrešju Poivriere, in skozi odprtino v vratih je videl, kako je vojvodinja izročila bankovec vdovi.

"In sedaj je v moji oblasti," je vriskal od veselja v svoji notranosti. "Oh, kako jo bom vlačil po blatu, predno jo izročim maščevanju njenega soproga!"

Stiriinpetdeseto poglavje.

V trenutku, ko je Martial dosegel vrhunec svojih uspehov in so ga zavidali vsi njegovi tekmeči, ko se je zdela, da se mu je sleherna želja na svetu spolnila, je govoril Martial sam s seboj:

"Kakšno prazno življenje je to! Kakšno mučenje duha! Živeti za druge — kakšna hinavščina!"

Gledal je svojo ženo, žarečo v lepoti, oboževano kot kraljico, in pri tem vzdihnil.

Mislil je na njo, ki je bila mrtva — Marie-Anne — edina ženska, katero je kdaj ljubil.

Njena slika je bila neprestano v njegovih mislih. Po vseh teh dolgih letih jo je še vedno videl, mrzlo, trdo, brez življenja v oni razkošni sobi v Borderie. In čas je slikal to božansko dekle, v

Podpirajte skavstvo v naselbini

Pridite in pripeljte svoje prijatelje k

CARD PARTYU
IN DRUŽABNEMU VEČERU

ki ga priredi
skavtska četa št. 250

DANES ZVEČER OB 7:45
v Knausovi dvorani

Darila pri mizah, okrepčila.
Vstopnina 25 centov za osebo

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 9571
Pripeljemo na dom.

Božič se bliža

Vsi, ki imate v stari domovini še starše, sorodnike, prijatelje in znanke, se istih radi spomnite, posebno ob praznikih kot je božič in Novo leto. A ne samo, da se jih spomnite, tudi razveseliti jih želite s kakim primeren darilom. Najbolj primeren dar pa je denar. Da pa bodo vaši dragi točno in v redu sprejeli to, kar jim pošljete, se vam svetuje, da se obrnete glede pošiljanja denarja na:

August Kollander
Slov. Narodni Dom.
6419 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

KOLLANDER pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo in druge evropske države. Vsaka pošiljatev je garantirana in je običajno izplačana v treh tednih. Cene dinarjem in liram so zelo ugodne. Pri Kollanderju dobite tudi jugoslovanske in italijanske znamke.

katero se je zaljubilo njegovo mladostno srce, še bolj žarečo, kot osebo nadčloveške miline in značaja.

Ah, če bi mu usoda naklonila Marie-Anne za njegovo ženo! Ponovno in ponovno je mislil na to in si slikal srečo, ki bi jo imel na svetu z njo.

Ostala bi v Sairmeuse. Imela bi ljubeznjive otroke okoli sebe — in on ne bil obsojen v to prazno, nemirno in obupno življenje.

V resnici srečni niso oni, ki paradirajo svoje zadovoljstvo in srečo pred očmi množice. V resnici srečni so oni, ki se skrivajo pred radovednimi ljudji, in prav imajo. Sreča je skoro zločin v tem oziru.

Tako je mislil Martial; on, veliki državnik, je dostikrat ježno govoril:

"Ljubiti in biti ljubljen — to je vse na svetu! Vse drugo je nečimernost."

Sicer je pa v resnici skušal ljubiti Blanche; storil je vse do skrajnosti, da bi zopet prižgal ogenj občudovanja, katero je čutil pri prvem sestanku z njo. Toda posrečilo se mu ni.

Zdelo se je, da je med njima ledenik, ki se ne more nikdar raztopiti, in ki neprestano narašča v visokosti in obsegu.

"Zakaj je tako?" se je neprestano čudil. "Jaz tega ne razumem. So dnevi, ko bi prisegel, da me ona ljubi. Njen značaj, prej tako razdražljiv, se je popolnoma spremenil. Sama plemenitost jo je."

Toda svojega notranjega nasprotstva do nje ni mogel premagati. Bilo je močnejše kot njegova volja.

"Ladja se potaplja," je rekel. "Podgane so jo že zapustile."

Mislil je na svoje obširne sobane v gradu, ki so bile prej polne gospode in ljudi, ki so iskali pri njem dobrote in naklonjenosti. Zadnje čase skoro nikogar ni bilo več.

Niti bled ni postal, ko je prišla ččasih divja množica, ki je preklinjala in metala kamenje proti palači. In ko ga je Oto, njegov zaupni sluga, prosil, da se preobleče in tako zapusti palačo skozi vrt, je odgovoril:

"Nikdar ne! Sedaj sem samo zasovražen, ne želim pa postati tudi smešen!"

Niti pregovoriti ga niso mogli, da bi šel k oknu in zrl na druhal na cesti.

Pri tem se je nečesa domislil.

"Ako bi bil Jean Lacheneur še živ," je premišljeval, "kako bi ga veselil ta prizor. In če je živ, tedaj je prav gotovo v sprednjih vrstah druhal, katero je najbrž hujskal."

Tedaj se mu je zahotelo, da bi pogledal.

Toda Jean je bil tedaj še v Rusiji. Nemiri na cestah so potihnili, nihče več ni grozil Sairmeuse palači, kljub temu pa je Martial mislil, da bi bilo bolje, če bi za nekaj časa odpotoval in da bo do med tem ljudje nanj pozabili.

Vojvodinje niti vprašal ni, da bi šla z njim.

"Vsega sem jaz kriv," ji je rekel. "Zdi se mi, da napram tebi ni naperjeno sovraštvo ljudi, torej je boljše, da ostaneš."

Ona se mu ni ponujala. Sicer bi jako rada šla, toda Pariza se ni drznila zapustiti. Vedela je predobro, da mora ostati, da si zagotovi molk svojih nasprotnikov. Dvakrat je prej odpotovala iz Pariza, in vselej bi zadeva skoro prišla na dan, in tedaj je bila živa še teta Medea, ki je zavzemala njeno mesto.

Martial je odpotoval spremljan samo po svojem zvestem služabniku Otonu. Oton bi ga sicer lah-

ko zapustil, ker je imel dovolj denarja, da bi lahko opustil službo, toda njegov mojster se je nahal v stiski in sklenil je, da ga spremlja.

Štiri prihodnja leta je vojvoda Sairmeuse taval po Evropi, otožen, potr, pritožujoč se neprestano nad neznosnim življenjem.

Nekaj časa je ostal v Londonu, potem je odpotoval na Dunaj, pozneje v Benetke. Nekega dne pa ga prevzame silna želja, da se poda zopet v Pariz. Vrnil se je.

Mogoče to ni bil zelo pameten korak. Njegovi najhujši nasprotniki, osebni nasprotniki, katere je smrtno ranil, so bili tedaj na oblasti, toda ni se obotavljaj. Sicer pa kaj mu hočejo, sedaj ko je brez moči.

Pregnanstvo, ki ga je toliko težilo, žalost, razočaranja in samota, vse to je pomagalo, da je postala narava Martiala bolj mehka in omečalo se je tudi njegovo srce. Vrnil se je s trdnim sklepom, da ne bo čutil nikakega nasprotstva več proti svoji ženi in se bo z njo popolnoma pobotal.

"Starost prihaja," je rekel. "Ako že ne morem imeti ljubljene žene od strani, bom pa vsaj imel prijatelja."

In v resnici je njegovo obnašanje napram njej začudilo gospo Blanche. Skoro je mislila, da stoji pred njo zopet mladostni Martial iz Sairmeusa, toda njegove prijetne misli za boljše bodočnost so se kmalu spremenile v še hujše muke, kot jih je doživela dosedaj.

Martial je nameraval izpeljati svoj načrt glede večje naklonjenosti napram svoji ženi, ko mu pošta nekega dne prinese sledeče kratke vrstice:

"Gospod vojvoda! — Ako bi bil jaz na vašem mestu, tedaj bi pazil na svojo ženo!"

Pismo je bilo sicer brez podpisa, toda kri je šinila Martialu v glavo.

"Kaj ima mogoče skrivnega ljubimca?" premišljuje.

Potem se pa spomni na svoje lastno obnašanje napram svoji ženi odkar sta se poročila in reče: "In če ga ima, ali imam jaz pravico pritoževati se? Ali je nisem celo zapustil?"

Martiala je močno skrbelo, vendar se ni hotel toliko ponižati, da bi igral ulogo vohuna, da ni prišla vmes ena onih malenkosti, ki so tolikokrat odgovorne za našo bodočo usodo.

Nekega dopoldneva okoli enajste ure se je vračal proti domu in je bil še komaj trideset korakov oddaljen od Sairmeuse palače, ko opazi, da je neka gospa v vsej naglici zapustila palačo.

Bila je priprosto oblečena — vsa v črni obleki — toda zdela se mu je, da ne more biti nihče drugi kot vojvodinja.

"Brez dvoma je moja žena, toda kaj je vzrok, da se je na ta način oblekla?" premišljuje Martial.

Martial je sedel na konju. Ako bi bil peš, tedaj bi stopil gotovo v palačo, toda s konjem polahno sledi gospej Blanche, ki je koralala po Grenelle cesti. Stopala je urno, ne da bi se enkrat ozrla nazaj. Obraz je imela zastrt z gostim pajčolanom.

Ko je dospela do Taranne ceste je stopila hitro v kočijo. Kočija stopi k njej, spregovori nekaj besed, nakar skoči na kozla in udari z bičem, veselo žvižgajoč, ker je vedel, da bo dobil visoko nagrado.

Kočija je že zavila okoli Dragon ceste, in Martial, neodločen in osramočen, se še ni premaknil z mesta, kjer je ustavil konja.

Nikakor ni hotel priznati svojega sumničnega in skušal je samega sebe pregovoriti.

"Neumnost!" premišljuje, ko potegne za vajeti. "Kaj pa riskiram, ako nadaljujem zasledovanje? Kočija mora biti že daleč naprej in težko, če bi jo še dohitel."

Toda v resnici je prehitel kočijo na križišču de-Rouge ceste,

kjer je bilo kot običajno vedno dosti vozov.

Bil je isti voznik. Martial ga je spoznal po njegovi zeleni obleki.

Ko se je kočijaž izvil iz množice drugih vozil, je udaril po konjih, da so brzeli po cesti Columbiere, ki je ena najožjih cest v onem predmestju, prav ob robu Saint Sulpice. Dospela je do zunanjih bulevardov.

Martial je ježil kakih sto sežnjev zadaj za kočijo.

"Strašansko se ji mudi," govori sam s seboj. "Toda po mojem mnenju to nikakor ne more biti shajališče dveh ljubimcev."

Kočija je zdajci zavila v Rentiers cesto in se kmalu ustavila na nepozidanem zemljišču.

Vrata se hitro odpro in vojvodinja Sairmeuse urno stopa iz kočije. In ne da bi Blanche pogledala na levo ali desno, je hitela preko praznega sveta.

Martial opazi sedečega na nekem kamnu v bližini moškega katerega zunanost ni bila preveč vabljava. Imel je ogromno brado, pipo v ustih in oblečen je bil v delavsko obleko.

"Ali bi držali mojega konja za trenutek?" ga vpraša Martial.

"Gotovo," odvrne mož.

Ako bi bil Martial manj zamišljen, tedaj bi takoj opazil neke zlobne nasmeh na ustnicah moškega, in če bi ga nekoliko bolj pozorno pogledal, tedaj bi ga gotovo tudi spoznal.

Bil je Jean Lacheneur.

Odkar je naslovil omenjeno anonimno pismo na vojvodo

Sairmeuse, je prisilil vojvodinjo, da je podvojila svoje obiske v Chupinovi krčmi. Vselej je pazil, kadar je pričakoval njene prihoda.

"Za slučaj, da njen soprog sklene zalezovati jo, bom vsaj vedel," je rekel Lacheneur.

Njegovi načrti se ne bi mogli uresničiti, ako vojvoda ne bi začel paziti na vojvodinjo.

Jean Lacheneur se je odločil za ta načrt. Izmed tisočev naklepov za maščevanje si je izbral najbolj strašnega in sramotnega, ki se more poroditi le v možganih človeka, ki je popolnoma podivjal od strastnega sovraštva.

Želel je videti ošabno Sairmeuse vojvodinjo, da bi bila podvržena največji sramoti, Martiala je pa želel videti med najnižjimi izmed nizkotnih. Predstavljal si je krvav pretep v razvpiti beznici. Zdal bi prišla policija, katero bi on sam poklical, in ki bi vse skupaj aretirala. Kar žarek je od veselja, ko si je predstavljaj, kako bo poslušal obravnavo, tekom katere pride zločin v Borderie na dan; že je videl vojvodo in vojvodinjo v ječi in slavni imeni Sairmeuse in Courtornieu bosta pahnjeni v večno sramoto.

Prepričan je bil, da je storil vse, da mu njegovi maščevalni načrti uspejo. Na razpolago je imel dva lopova, ki sta bila zmorna in pripravljena izvršiti vsak zločin, in neki nesrečni mladenič po imenu Gustav, ki je postal pravi suženj Lacheneurja, ki mu je dajal dehar, naj bi igral ulogo sina Marie-Anne.

Gertrude Lawrence ena najodličnejših ameriških igralk.

Repatriacija Nemcev iz Latvije. Slika kaže, da se Nemci težko poslovljajo s teh krajev. Toda Hitler je ukazal.

Nizozemska kraljica Viljemina si ogleduje utrbe na nemški meji. Ustrašila se ni niti dežja niti viharja.

Z Byrdovo ekspedicijo na južni tečaj sta odšla kot radio operatorja tudi Clifford Harvey in Clay Bailey iz New Yorka. Na sliki vidite radio aparate, s katerimi bodo v stiku z južnega tečaja v Zed. države.

Ti trije kongresniki imajo zasluge, da je poslanska zbornica kongresa sprejela nevtrarno postavo. Od leve proti desni: William Bankhead, Sam Rayburn in Joseph W. Martin.

Ohranite ta kupon, je vreden 25c

Ta kupon in 75c je za vstopnino dvem osebam na petkovo zabavo v dvorani cerkve sv. Vida, točno ob pol devetih zvečer.

Ohranite ta kupon, je vreden 25c